

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Familjeläkarna Tungelsta

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2021-10-06

Datum

Region Stockholm

Ort

Åsa Boström och Kenth Martinsson

Inspektörer

Styrkor

- Engagerad chef.
- Ingår i Familjeläkarkoncernen där det finns Gyn- och Barnmottagning där delar av ST-utbildningen kan ske.
- I koncernen finns många äldreboenden där ST kan tjänstgöra.
- Brett patientklientel då vårdcentralen ligger i utkanten av Stockholm.
- Samarbete mellan vårdcentraler inom koncernen vad gäller till exempel bemanning.

Svagheter

- Få specialister i allmänmedicin vilket ger en stor sårbarhet.
- Ingen internutbildning.
- De individuella utbildningsplanerna är ofullständiga.
- Alla ST dokumenterar inte handledarsamtalen.
- Strukturerad feed-back sker inte i tillräcklig omfattning.
- Öronmikroskop saknas.

Förbättringspotential

- Införskaffa öronmikroskop.
- Dokumentera handledarsamtalen.
- Förbättra utbildningsplanerna så det framgår hur ST planerar att uppfylla delmålen och hur utvärdering skall ske.
- Se över och strukturera läkarnas internutbildning. Till exempel med digitala möten med annan vårdcentral inom koncernen.
- Vidareutveckla utbildning i ledarskap och förbättra återkoppling.
- Vidareutveckla strukturerad feed-back och bedömning.
- Verka för bättre läkarbemanning
- Hemvändardagar i någon form under längre sidoplaceringar.
- Förbättra uppföljning av sidoplaceringar.

STRUKTUR

A Verksamheten

Mindre privat vårdcentral i utkanten av Stockholm med 5400 listade. Inget äldreboende kopplat till vårdcentralen men ingår i Familjeläkarkoncernen med många äldreboenden där ST-läkarna tjänstgör under sin ST. Ansvarar för BVC.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Få läkare i förhållande till antalet listade och antalet ST men instruktioner ges och handledning schemalägga. Under till exempel sommarperioden samarbetar enheter inom koncernen för att se till att bemanning är tillräcklig.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Trånga lokaler. ST-läkarna har egen arbetsplats. Öronmikroskop och gynstol saknas.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Utkast till individuella utbildningsprogram finns men koppling till hur delmålen skall uppfyllas saknas. Centrala riktlinjer och styrande dokument finns .

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Då utbildningsprogrammet inte är tillräckligt vad gäller koppling till delmål kan handledningen och bedömning inte utgå från detta. Det görs enstaka sit-in men det bör göras flera. Förutom sit-in används inga utvärderingsinstrument. Alla ST dokumenterar inte handledarsamtal och bedömningar.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Läkarmöten finns 1 timma/vecka. En del falldiskussioner strukturen på internutbildningen kan förbättras. Obligatoriska kurser planeras in och inga svårigheter för ST att delta. 4 timmar/vecka är "självstudier" där ST deltar i undervisning för ST-läkargruppen, basgrupp eller egen studie- och planeringstid.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

ST-läkarna genomgår kurs i vetenskapligt syn- och förhållningssätt och de genomför ett individuellt vetenskapligt arbete. De genomför även ett kvalitetsarbete. Den fortlöpande bedömningen av kompetens inom dessa områden sker inte i tillräcklig omfattning.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens finns. Traditionella ledarskapsmoment förekommer men kan förtydligas, till exempel leda team, APT, läkarmöten och auskultera med verksamhetschef. ST-läkare får tillfälle att handleda studenter men handledning under handledning bör utvecklas så konstruktiv återkoppling kan ske.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Extern kvalitetsgranskning, Familjeläkarna Tungelsta

Åtgärder och åtgärdsplan, SPUR 220214

Vi har noggrant läst igenom er rapport och vill tacka Er för stödet till att förbättra ST-läkarnas lärandearbetsmiljö. Familjeläkarna ser detta som ett ytterligare sätt att utveckla verksamheten.

Vår svaghet är att vi är en liten vårdcentral med färre möjligheter till specialister. Vår styrka är att vi kan använda oss av våra andra allmänspecialister från våra andra enheter. Detta ger också den breda kompetens som olika specialister har hos oss i Tungelsta.

C) Lokal och utrustning

Föreskrifter: Vi har nu adekvat utrustning, öronmikroskop och gynkombistol/ brits. En positiv information är att vi har nya lokaler klart till hösten 2023.

D) Tjänstgöringens uppläggning

Föreskrifter: ST-läkarnas individuella utbildningsplan har utarbetas och förbättras så att planen utgår från kraven i målbeskrivningen som följs upp regelbundet/systematiskt med handledning en gång per vecka och revideras vid behov. Schema har lagts upp i samråd med verksamhetschefen. Viktiga riktlinjer efterföljs som till exempel Kloka listan och deltagande i STRAMA.

Kvalitetsindikationer: Vi har utbildningsplan till leg. läkare som har sikte på att påbörja sin ST, En timme per vecka har vi systematisk handledning av AS-läkare fortlöpande.

E) Handledning och uppföljning

ST- läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande utifrån målbeskrivning och utbildningsprogrammet och återkoppling sker. Detta sker med handledning, för detaljer se också under punkt D.

De individuella planerna har förbättrats. Planering har genomförts av HR, VC och SR med ST-läkarna. Handledarsamtalen som inte dokumenterats är nu åtgärdat.

Allmänna råd: Vi har nu kontinuitet i inplanerade interutbildningar, även specifikt för ST-läkarna. Läkarmöten är schemalagda på samma tidpunkt över Familjeläkarna men också till för att ha gemensamma fortutbildningar. Hemvändardag har ST-läkarna i sin planering fortlöpande.

Vi har nu kontinuitet i inplanerade interutbildningar, även specifikt för ST-läkarna. Läkarmöten är schemalagda på samma tidpunkt över Familjeläkarna men också till för att ha gemensamma fortutbildningar. Läkarmöten är schemalagda under samma tidpunkt för att underlätta undervisning och möten.

G) Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete.

Föreskrifter: Läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap följs upp och återkopplas. Systematisk uppföljning sker utav Vesta och kvalitetsarbete.

Kvalitetsindikationer: Kritiskt granska vetenskapsartiklar. Detta sker under disputerad läkare.

H) Ledarskapskompetens och kommunikationskompetens

Allmänna råd: ST-läkare har undervisat och handledt yngre kollegor, vilket har utvecklat deras ledarroll och kompetens.

Therése Jobark Wranéus
Verksamhetschef

Malgorzata Szabat
Studierektor

Katrine Rozenkrans
ST representant